

Alianța Organizațiilor pentru
Persoane cu Dizabilități
din Republica Moldova

A. O. Servicii Sociale Durabile

RAPORT DE MONITORIZARE

PLANUL DE ACȚIUNI PRIVIND
IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI NAȚIONAL
DE INCLUZIUNE SOCIALĂ A PERSOANELOR CU
DIZABILITĂȚI PENTRU ANII 2017-2022
OBIECTIVUL 1

RAIONUL ORHEI

IANUARIE - DECEMBRIE 2020

Suedia
Sverige

CENTRUL
Parteneriat pentru
Dezvoltare

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC
Agenția Elvețiană pentru
Dezvoltare și Cooperare

Acest Raport este realizat de Asociația Obștească „Servicii Sociale Durabile” din raionul Orhei, organizație membră a Alianței Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova (AOPD), în cadrul Proiectului „Parteneriate naționale și implicare locală pentru incluziunea persoanelor cu dizabilități”, cu suportul Fundației Est-Europene în parteneriat cu Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare, din resursele acordate de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC) și Guvernul Suediei. Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al donatorilor.

Cuprins

ACRONIME ȘI ABREVIERI:	3
INTRODUCERE	4
DESCRIEREA GRADULUI DE REALIZARE A ACȚIUNILOR MONITORIZATE	6
DESCRIEREA GRADULUI DE IMPLEMENTARE A ACȚIUNILOR MONITORIZATE	8
Acțiunea 1.1 Efectuarea analizelor la nivel local privind necesitățile de creare, de dezvoltare și de menținere a serviciilor sociale destinate persoanelor cu dizabilități	8
Acțiunea 1.2 Elaborarea, aprobarea și implementarea programelor locale de asistență socială pentru persoanele cu dizabilități, bazate pe necesitățile evaluate ale acestora	11
Acțiunea 1.3. Crearea și dezvoltarea de servicii sociale comunitare destinate persoanelor cu dizabilități în vederea dezinstituționalizării și/sau prevenirii instituționalizării acestora în instituțiile rezidențiale, asigurării vieții independente în comunitate	15
Acțiunea 1.5. Elaborarea și aprobarea curriculumurilor de instruire, precum și organizarea cursurilor de instruire inițială și continuă pentru personalul din instituțiile rezidențiale și din cadrul serviciilor sociale comunitare, implicate în asistarea persoanelor cu dizabilități	24
Activitatea 1.6 Revederea anuală a unor prestații sociale adresate persoanelor cu dizabilități, conform prevederilor legislației în vigoare, care să contribuie la îmbunătățirea nivelului de trai	34
Acțiunea 1.9 Asigurarea persoanelor cu dizabilități, inclusiv a copiilor cu dizabilități cu fotolii rulante și alte mijloace ajutătoare tehnice adaptate necesităților acestora	40
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	42

ACRONIME ȘI ABREVIERI:

ANAS	Agenția Națională de Asistență Socială
APL	Administrația publică locală
AOPD	Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități
ASCHF Peresecina	Asociația de Sprijin a Copiilor cu Handicap Fizic din Peresecina
AO SSD	Asociația Obștească Servicii Sociale Durabile
CC	Casa comunitară
DGASPF	Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei
LP	Locuința Protejată
CDPD	Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități
CPTCD	Centrul de Plasament Temporar pentru Copii cu Dizabilități
MSMPS	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale
PNISPD	Program Național de Incluziune Socială a Persoanelor cu Dizabilități pentru anii 2017-2022

INTRODUCERE

Raportul de monitorizare a Obiectivului 1 al Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022, la nivelul raionului Orhei, pentru anul 2020 a fost realizat cu scopul de determina gradului de implementare a Programului.

Obiectivele monitorizării au fost: monitorizarea gradului de atingere al indicatorilor planificați; identificarea barierelor de implementarea a acțiunilor în anul 2020; elaborarea recomandărilor de îmbunătățire a procesului de implementare a Planului de acțiuni pentru perioadele următoare. Perioada de monitorizare a Obiectivului 1 este ianuarie-decembrie 2020.

Raportul de monitorizare a implementării celor 6 acțiuni planificate pentru anul 2020, în responsabilitatea autorităților publice locale, a fost elaborat în baza:

- analizei raportului de implementare a PNISPD pentru anul 2020, elaborat de MSMPS;
- rapoartelor de activitate ale autorităților locale responsabile de implementarea Obiectivului 1, rezultatelor interviurilor individuale cu personalul de conducere al DGASPF Orhei;
- rezultatelor discuțiilor focus grupurilor, realizate cu managerii serviciilor sociale și asistenții sociali comunitari;
- analizei răspunsurilor la demersurile către DGASPF Orhei și CPTCD Orhei.

Raportul de monitorizare este structurat în următoarele compartimente:

Introducerea prezintă contextul existent, analiza necesităților și justificarea demersului de monitorizare.

Aprecierea gradului de realizare a acțiunilor monitorizate, în baza criteriilor de apreciere, realizat, nerealizat, parțial realizat.

Descrierea gradului de implementare a acțiunilor monitorizate, care cuprinde analiza realizării fiecărei acțiuni, termenii de implementare, termenii de realizare, costurile estimate, indicatorii stabiliți în raport cu indicatorii realizați.

Concluzii și recomandări pentru a contribui la conștientizarea importanței capacității actorilor responsabili de implementarea PNISPD și, drept urmare, la ridicarea nivelului de realizare al PNISPD.

Reieșind din cele analizate, s-a constatat că cea mai mare provocare pentru anul 2020, în realizarea acțiunilor Obiectivului 1 al PNISPD, a fost criza pandemică cauzată de COVID-19. O parte bună din activități au fost amânate sau anulate. Din cauza lipsei resurselor financiare, reprezentanții din rândurile autorităților au menționat că a fost dificilă dezvoltarea serviciilor sociale noi. Practic este imposibil de menținut sau de îmbunătățit condițiile în cele existente.

Cu toate acestea, datorită colaborării autorităților locale cu organizațiile societății civile, suportului și implicării ANAS și CPTCD Orhei, în raionul Orhei în anul 2020 au fost dezvoltate cinci servicii sociale de tip Casă comunitară unde au fost dezinstituționalizați în total 29 de tineri cu dizabilități.

DESCRIEREA GRADULUI DE REALIZARE A ACȚIUNILOR MONITORIZATE

Raportul de monitorizare conține evaluarea nivelului de implementare al acțiunilor Obiectivului 1 planificate pentru anul 2020:

- 1.1. Efectuarea analizelor la nivel local privind necesitățile de creare, de dezvoltare și de menținere a serviciilor sociale destinate persoanelor cu dizabilități;
- 1.2. Elaborarea, aprobarea și implementarea programelor locale de asistență socială pentru persoanele cu dizabilități, bazate pe necesitățile evaluate ale acestora;
- 1.3. Crearea și dezvoltarea de servicii sociale comunitare destinate persoanelor cu dizabilități în vederea dezinstituționalizării și/sau prevenirii instituționalizării acestora în instituțiile rezidențiale, asigurării vieții independente în comunitate;
- 1.5. Elaborarea și aprobarea curriculumurilor de instruire, precum și organizarea cursurilor de instruire inițială și continuă pentru personalul din instituțiile rezidențiale și din cadrul serviciilor sociale comunitare, implicat în asistarea persoanelor cu dizabilități;
- 1.6. Revederea anuală a unor prestații sociale adresate persoanelor cu dizabilități care să contribuie la îmbunătățirea nivelului de trai, conform prevederilor legislației în vigoare;
- 1.9. Asigurarea persoanelor cu dizabilități, inclusiv a copiilor cu dizabilități, cu fotolii rulante și alte mijloace ajutătoare tehnice adaptate necesităților acestora.

Pentru aprecierea gradului de realizare a acțiunilor monitorizate au fost utilizate următoarele opțiuni ale stadiului de implementare: **realizat**, **nerealizat**, **parțial realizat**.

În urma monitorizării, din totalul de 6 acțiuni s-a constatat că: **4 acțiuni au fost realizate**, iar **2 acțiuni parțial realizate**.

Acțiuni realizate:

- 1.1. efectuarea analizelor la nivel local privind necesitățile de creare, de dezvoltare și de menținere a serviciilor sociale destinate persoanelor cu dizabilități;
- 1.2. elaborarea, aprobarea și implementarea programelor locale de asistență socială pentru persoanele cu dizabilități, bazate pe necesitățile evaluate ale acestora;
- 1.6. revederea anuală a unor prestații sociale adresate persoanelor cu dizabilități care să contribuie la îmbunătățirea nivelului de trai, conform prevederilor legislației în vigoare;

1.9. asigurarea persoanelor cu dizabilități, inclusiv a copiilor cu dizabilități, cu fotolii rulante și alte mijloace ajutătoare tehnice adaptate necesităților acestora.

Acțiunile realizate parțial:

1.3. crearea și dezvoltarea de servicii sociale comunitare destinate persoanelor cu dizabilități în vederea dezinstituționalizării și/sau prevenirii instituționalizării acestora în instituțiile rezidențiale, asigurării vieții independente în comunitate;

1.5. elaborarea și aprobarea curriculumurilor de instruire, precum și organizarea cursurilor de instruire inițială și continuă pentru personalul din instituțiile rezidențiale și din cadrul serviciilor sociale comunitare, implicat în asistarea persoanelor cu dizabilități.

DESCRIEREA GRADULUI DE IMPLEMENTARE A ACȚIUNILOR MONITORIZATE

Obiectivul 1. Îmbunătățirea accesului persoanelor cu dizabilități la măsuri de protecție socială în comunitate

Acțiunea 1.1 Efectuarea analizelor la nivel local privind necesitățile de creare, de dezvoltare și de menținere a serviciilor sociale destinate persoanelor cu dizabilități

Termen de realizare: anul 2020

Responsabili de implementare: Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea; organizații necomerciale în domeniu; donatori

Costuri de implementare (mii lei): 2 734,2 (la nivel național)

Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progreselor înregistrate
Pondere autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea, care au efectuat analiza necesităților de servicii; Tipul de servicii sociale destinate persoanelor cu dizabilități disponibile în profil teritorial; Resurse financiare (mii lei) planificate anual la nivel local pentru serviciile sociale destinate persoanelor cu dizabilități.	Raportul MSMPS pentru implementarea PNISPD pentru anul 2020 reflectă că autoritățile publice locale au efectuat analize privind necesitățile de creare, de dezvoltare și de menținere a serviciilor sociale destinate persoanelor cu dizabilități la nivel local, constatându-se o creștere nesemnificativă a numărului de persoane cu dizabilități care beneficiază de servicii sociale comunitare și specializate, precum și descreșterea numărului de beneficiari instituționalizați în servicii de plasament rezidențial. Totodată, este de menționat faptul că, numărul solicitanților de servicii sociale, inclusiv din rândul persoanelor cu dizabilități, depășește numărul de servicii pe care le oferă APL. Aceste date	Acțiune realizată

	denotă o necesitate stringentă a dezvoltării serviciilor la nivelul comunitar, inclusiv planificarea și alocarea de mijloace financiare necesare pentru dezvoltarea serviciilor sociale comunitare și specializate. Astfel, în scopul susținerii APL, în procesul de creare și dezvoltare a serviciilor sociale, precum și asigurarea funcționalității unor servicii sociale de necesitate stringentă, prin Legea nr. 288/2017 (în vigoare din anul 2018), au fost operate modificări la legislația în vigoare, care prevăd inclusiv finanțarea pachetului minim de servicii sociale din mijloacele fondului de susținere a populației, prin transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat la bugetele locale de nivelul al doilea. Raportul Ministerului nu reflectă date despre resursele financiare valorificate pentru implementarea acestei Acțiuni, dar și nici date specifice pentru fiecare raion în parte; La nivel de raionul Orhei a fost realizată analiza necesităților de servicii sociale în funcție de date colectate din localități, precum și resursele financiare necesare pentru dezvoltarea acestor servicii. Astfel a fost elaborat Proiectul Strategiei Raionului Orhei pentru perioada 2021-2025, în cadrul cărei DASPF a trasat obiectivele.	
--	--	--

	Conform Strategiei raionale, au fost identificate mai multe servicii sociale necesare a fi dezvoltate: • Crearea Serviciului „Casa Comunitară mixt” pentru băieți/fete care sunt instituționalizați în Instituțiile de stat de tip rezidențial; • Dezvoltarea Serviciului social specializat „Plasament familial pentru adulți” • Crearea și dezvoltarea Serviciului social „Respiro pentru adulți” • Crearea și dezvoltarea serviciului social „Echipa Mobilă pentru adulți”	
Surse de verificare	Proiectul Strategiei Raionului Orhei pentru perioada 2021-2025; Scrisoarea de răspuns Nr. 1210 din 28 mai 2021 către Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova de la Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Orhei.	
Comentarii	În cadrul focus grupului, managerii serviciilor sociale și asistenții sociali comunitari din cadrul DGASPF Orhei au pus accent pe faptul că se lucrează intens pentru a identifica familiile extinse pentru prevenirea instituționalizării și reintegrarea persoanelor cu dizabilități. Însă o marea parte din constituenți nu au rude în localități sau rude plecați peste hotare. De asemenea, participanții la focus grup au accentuat că în localitățile rurale este doar câte un medic de familie care vine o dată pe săptămână. Astfel este o mare insuficiență de servicii medico-sociale pentru persoanele cu dizabilitate severă cu autonomie personală scăzută, care au nevoie de îngrijire continuă, reabilitare și tratament medical. Din interviul cu reprezentanții Departamentului pentru persoanele cu dizabilități și în etate, a fost remarcat că există o listă a persoanelor care trebuie dezinstituționalizate la nivel de raion.	

	Anual, la planificarea bugetului, sunt prezentate solicitări către Consiliul raional pentru alocarea resurselor financiare necesare pentru dezvoltarea serviciilor. În anul acesta însă din cauza pandemiei nu au fost alocate sursele solicitate.
Recomandări specifice	Publicarea documentelor de planificare strategice ale raionului pe paginile autorităților pentru asigurarea transparenței.
Recomandări generale	Raportul să includă datele privind gradul de implementare a acțiunii, din datele oferite de autorități locale, sistematizate și interpretate, precum și gradul de utilizare a resurselor financiare pentru implementarea acțiunii.

Acțiunea 1.2 Elaborarea, aprobarea și implementarea programelor locale de asistență socială pentru persoanele cu dizabilități, bazate pe necesitățile evaluate ale acestora

Termen de realizare: anul 2020

Responsabili de implementare: Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea; organizații necomerciale în domeniu; donatori

Costuri de implementare (mii lei): 2274,1

Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progreselor înregistrate
Număr de programe locale de asistență socială pentru persoanele cu dizabilități elaborate și aprobate anual;	Conform Raportului de implementare a PNISPD, Consiliul raional Orhei, pentru anul 2020, Direcția generală asistență socială și protecție a familiei, a stabilit următoarele obiective specifice:	Acțiune realizată

Costul programelor locale de asistență socială pentru persoanele cu dizabilități (mii lei);	1. Dezvoltarea și administrarea serviciilor de asistență socială la nivel raional în conformitate cu documentele de politici în domeniu; 2. Satisfacerea necesităților sociale a persoanelor cu dizabilități, aflate în dificultate de pe teritoriul unității administrativ teritoriale Orhei; 3. Realizarea politicilor naționale în domeniul asistenței sociale pentru persoane cu dizabilități; 4. Stabilirea dreptului la asistență socială de calitate, prestațiilor și serviciilor de asistență socială pentru persoane cu dizabilități; 5. Îmbunătățirea accesului persoanelor cu dizabilități la măsuri de protecție socială în comunitate. De menționat că, pentru anul 2020, pentru finanțarea pachetului minim de servicii sociale în raionul Orhei, au fost aprobate mijloace financiare în sumă totală de 2274,1 mii lei, inclusiv: – 1303,9 mii lei pentru Serviciul social de sprijin pentru familiile cu copii; – 454,8 mii lei pentru Serviciul social de suport monetar adresat familiilor/persoanelor defavorizate; – 516,3 mii lei pentru Serviciul social Asistență personală. Direcția Generală Asistență Socială și Protecția a Familiei Orhei (DGASPF Orhei) a elaborat Planul de acțiuni al Direcției pentru anul 2020 pentru implementarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități (2017 – 2022),	
--	--	--

	aprobat prin HG nr. 723 din 08.09.2017, care are scopul de a îmbunătăți calitatea vieții persoanelor cu dizabilități, prin acordarea asistenței și suportului în vederea prevenirii, diminuării, sau depășirii situației de dificultate, integrare socială a acestora și asigurarea aplicării legislației la nivel raional; dezvoltarea serviciilor sociale cu scop de prevenire a instituționalizării și dezinstituționalizarea persoanelor cu dizabilități și în etate, iar ca obiectiv primordial va asigura prevenirea marginalizării, excluderii sociale și facilitarea reintegrării beneficiarilor în mediul familial, în comunitate; reintegrarea socială a persoanelor cu statut social lezat. În baza Deciziei Comisiei Naționale Extraordinară de Sănătate Publică privind evoluția situației epidemiologice a infecției COVID-19 și introducerii în țară a stării de urgență, acțiuni prevăzute în planul anual au fost îndeplinite parțial și anume: – desfășurate campanii de informare despre serviciile existente la nivel de raion pentru persoanele cu dizabilități; – aplicarea chestionarelor pentru beneficiarii de servicii pentru persoanele cu dizabilități cu scop de îmbunătățire a serviciilor.	
Surse de verificare	Raport privind implementarea în anul 2020 a Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități	

Comentarii	În cadrul proiectului „Buna guvernare în serviciile sociale din raionul Orhei” a fost efectuată o analiză a problemelor întâmpinate de persoanele cu dizabilități și angajații din serviciile sociale din raionul Orhei în baza chestionarelor și discuțiilor realizate, în baza căruia a fost întocmit un model de Plan de măsuri pentru serviciile sociale pentru persoanele cu dizabilități în scopul gestionării stărilor de urgență. Raportul de evaluare a serviciilor sociale pentru persoane cu dizabilități și psiho-sociale din raionul Orhei Scrisoarea de răspuns nr. 1210 din 28 mai 2021 către Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova de la Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Orhei. Participanții la discuțiile de focus grupuri au relatat că la nivel de raion se implementează programe, planuri de activitate în dependență de bugetul alocat de către Consiliul raional, însă sume solicitate pentru implementarea Programului de incluziune, nu sunt alocate conform cererilor. Tot în cadrul interviului, specialistul din cadrul Direcției pentru persoanele cu dizabilități a menționat că managerii serviciilor sociale și asistenții sociali comunitari sunt implicați doar în domeniul lor de activitate. În strategia pentru următorii 4 ani, prezentată Consiliului raional, a fost specificat că se urmărește menținerea serviciilor sociale existente, dar și dezvoltarea serviciilor noi, pentru persoane cu dizabilități mintale, inclusiv pentru femei. Dar situația este incertă deoarece nu se știe dacă aceste obiective vor fi acoperite financiar. La nivel de raion există o Strategie, la elaborarea căreia a oferit suport și Keystone Moldova. Strategia a fost aprobată de către Consiliul raional și plasată pe pagina web a Consiliului. Conform răspunsurilor primite în cadrul interviului, autoritățile raportează către MSMPS despre toate serviciile sociale, completând toată informația într-un raport comun, unde este inclusă informația și despre implementarea Programului de incluziune. Participanții la focus grup au spus că nivelul I nu sunt la curent cu ce se întâmplă la nivelul II.
--------------------------	--

Recomandări specifice	Publicarea rapoartelor de implementarea a PNISPD la nivel de raionul Orhei
------------------------------	--

Acțiunea 1.3. Crearea și dezvoltarea de servicii sociale comunitare destinate persoanelor cu dizabilități în vederea dezinstituționalizării și/sau prevenirii instituționalizării acestora în instituțiile rezidențiale, asigurării vieții independente în comunitate.

Termen de realizare: anul 2020

Responsabili de implementare: Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea; organizații necomerciale în domeniu; donatori

Costuri de implementare (mii lei): 90 864,5 (la nivel național)

Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progreselor înregistrate
Număr și tip de servicii destinate persoanelor cu dizabilități create anual în vederea dezinstituționalizării și prevenirii instituționalizării; Ponderea persoanelor cu dizabilități dezinstituționalizate anual; Ponderea persoanelor în cazul cărora a fost prevenită instituționalizarea;	Raportul de implemetare a Programului include date privind dezvoltarea seviciilor sociale la nivel național. Pentru unele servicii sunt indicate costurile pentur menținerea serviciului. La nivel de raional Orhei, conform raportului anual al DASPF, sunt descrise toate serviciile care funcționează la nivel de raion, numărul beneficiarilor, precum și costurile pentru activitatea seviciilor. Adițional sunt prezentate numărul persoanelor care sunt incluse în liste de așteptare pentru anumite servicii. Astfel, în anul 2020 s-a pus accent pe elaborarea Strategiei raionale pentru anii 2021-2025, privind dezvoltarea serviciilor sociale	Acțiune parțial realizată

Număr de persoane cu dizabilități care beneficiază de servicii sociale comunitare.	în raionul Orhei și menținerea serviciilor existente pentru persoanele cu dizabilități psihosociale și intelectuale. <i>Serviciul social „Locuința protejată”</i> Costul serviciului pentru anul 2020: 346,3 mii lei <i>Serviciul social Casa comunitară</i> Costul serviciului pentru anul 2020: 621,2 mii lei <i>Serviciul social Plasament pentru adulți</i> Costul serviciului pentru anul 2020: 732,4 mii lei <i>Serviciul social Asistență personală pentru adulți</i> 4248,5 mii lei alocați din bugetul local 1975,7 mii lei alocați de la ANAS <i>Serviciul social asistență personală pentru copii</i> Costul serviciului pentru anul 2020: 61,8 mii lei <i>Serviciul „Echipă mobilă”</i> În perioada de raportare, Echipa mobilă a activat în 5 primării/comune care au fost selectate în baza necesității persoanelor cu dizabilități și a numărului lor. Repartizarea beneficiarilor pe localități se prezintă astfel: 1. Primăria Mălăiești- 3 beneficiari 2. Primăria Clișova -1 beneficiari 3. Primăria Brăviceni- 4 beneficiari 4. Primăria Pohrebeni- 8 beneficiari 5. Primăria Susleni - 5 beneficiari	
---	---	--

	6. Primăria Ivancea- 5 beneficiari Specialiștii din cadrul Echipei mobile au efectuat 50 ieșiri în teritoriu. Costul anual al serviciului: 458,3 mii lei <i>Serviciul Respiro</i> Serviciul social Respiro este amplasat cu sediul în CCM „Generația PRO” din satul Peresecina. Acțiuni întreprinse pe parcursul anului: – Informarea populației din raion despre serviciul Respiro (prin intermediul asistenților sociali comunitari în 38 primării au fost distribuite pliante informaționale referitor la serviciul Respiro); – Identificarea și recrutarea beneficiarilor: colaborarea cu instituțiile medicale și asistenții sociali comunitari în vederea creării bazei de date a copiilor cu dizabilități severe (au fost înregistrați 162 de copii cu dizabilități severe). Toți reprezentanții legali ai copiilor au fost informați despre existența serviciului Respiro și modalitatea de includere a copiilor în serviciu; – Referirea și includerea copiilor în serviciu Respiro (la începutul anului 2020 au fost consultate telefonic 117 de familii care cresc și educă copii cu dizabilități severe, din ei, 20 au depus cerere de includere în serviciu pentru anul 2020). Numărul mic de solicitări a fost influențat de situația pandemică pe parcursul anului.	
--	--	--

	Ca urmare, ținând cont de situația pandemică, pe perioada anului, din numărul total de copii aprobați (20) doar 11 copii au beneficiat de serviciul Respiro (202 zile / 24 ore din 1200 de zile - capacitatea deplină a serviciului). Costul anual al serviciului: 2956,8 lei <i>Serviciul de protezare și ortopedie</i> În perioada raportării de către felcer ortoped au fost identificate 95 de persoane care necesită articole ortopedice. Pe parcursul anului specialistul a efectuat 10 vizite la domiciliu cu scopul verificării pacienților cu bonuri pentru a fi îndreptați la protezare. (au fost evaluați și vizitați 18 beneficiari). Au fost efectuate 38 de vizite planificate cu scopul verificării procesului de exploatare a scaunelor cu roțile. Au fost înaintate 29 de cereri primare pentru încălțăminte ortopedică. Specialistul din cadrul serviciului a participat la 12 ședințe de lucru la CREPOR. Au fost eliberate 1922 de formulare nr.6 și anchete sociale beneficiarilor care au perfectat actele necesare pentru stabilirea gradului de dizabilitate. Costul anual al serviciului: 534,8 mii lei De asemenea autoritățile prezintă ca obstacolele majore în dezvoltarea serviciilor resursele financiare limitate și necesitatea continuă de formare a personalului serviciilor. De apreciat este faptul că pe timp de pandemie, toate serviciile și-au continuat activitatea, iar autoritățile au oferit suport	
--	---	--

	(materiale și echipamente de protecție) prin colaborarea cu organizațiile societății civile din domeniu. În baza stabilirii / prelungii stării de urgență în Republica Moldova și Deciziei Comisiei naționale extraordinar de sănătate publică privind evoluția situației epidemiologice a infecției COVID-19, acțiuni prevăzute în Programul anual al activității Serviciului PPED parțial au fost amânate, până la ameliorarea situației în Republica Moldova. În baza Legii nr. 61 din 23.04.2020 privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2020 nr. 172/2019 au fost majorate veniturile și cheltuielile Fondului de susținere a populației, alocațiile suplimentare au fost utilizate nemijlocit pentru extinderea serviciului în teritoriu. Datorită acestui fapt, prin decizia CR nr 2 din 10.06.2020, a fost aprobată limita plafoanelor pentru finanțarea Serviciului, ca rezultat 20 de beneficiari au fost admiși în Serviciu AP, dar 40 de asistenți personali au trecut de la 0,5 unitate la 1,0. <i>Serviciul de reabilitare / recuperare acordat persoanelor în vârstă și cu dizabilități</i> În subordinea MSMPS se află două Centre balneo - sanatoriale de recuperare a sănătății: • Centrul Republican de reabilitare a invalizilor și pensionarilor „Victoria” din orașul Sergheevca, Ucraina; • Centrul Republican de reabilitare a invalizilor și pensionarilor „Speranța” din orașul Vadul lui Vodă.	
--	--	--

	Instituția responsabilă deține un registru de repartizare a biletelor la serviciile de reabilitare, și anul elaborează un raport de repartizare a biletelor. Costul anual al serviciului: 2104,3 lei <i>Serviciul social „Îngrijire la domiciliu”</i> Scopul serviciului este prestarea calitativă a serviciilor de îngrijire la domiciliu beneficiarilor pentru îmbunătățirea calității vieții acestora. În data de 24.01.2020, în baza Dispoziției nr. 16 din 20.01.2020 emisă de către CNAPSS, Serviciul a fost evaluat în teren de către membrii Consiliului de acreditare. În urma evaluării, Serviciul DGASPF Orhei a fost acreditat (Certificat de acreditare Serviciului nr. 447 din 27.05.2020), ceea ce confirmă că Serviciul prestează serviciile la domiciliu în conformitate cu legislația în vigoare și standardele minime de calitate. În perioada 14.12.2020 - 14.01.2021, Serviciul a fost supus controlului planificat de către Inspekția Socială, cu scopul inspectării modului de aplicare corectă și unitară a legilor și a altor acte normative care reglementează prestarea Serviciului social „Îngrijire la domiciliu”. <i>Serviciu social Centrul de plasament temporar „Casa noastră” din s. Susleni</i> La data de 24.01.2020, în baza Dispoziției nr. 16 din 20.01.2020 emisă de către CNAPSS, a fost evaluat în teren serviciu CPT	
--	---	--

	„Casa noastră” s. Susleni. De către angajații Centrului Orhei, grupului de experți le-a fost acordat suport necesar și au fost prezentate toate informațiile / actele solicitate. În momentul de față, pentru eliminare obstacolelor, Centrul necesită reparație capitală a clădirii prin implicarea autorității publice locale de nivelul II și atragerea investițiilor pentru a crea condițiile conform standardelor minime de calitate. Conform răspunsului primit de la Centrul de plasament temporar pentru copii cu dizabilități din mun. Orhei, pe parcursul anului 2020 au fost dezvoltate 5 servicii sociale Casă comunitară: CC Ciocîlteni, CC Mălăiești, CC Bolohani, CC Zorile, CC Lucășeuca. Serviciile au fost dezvoltate în parteneriat cu 2 ONG, în cadrul a 2 proiecte: 1. „De la instituție la trai în comunitate”, AO„ Servicii Sociale Durabile”, finanțat de Uniunea Europeană și Fundația Soros Moldova; 2. „Incluziune prin parteneriat social”, ASCHF Peresecina.	
Surse de verificare	Raport privind implementarea în anul 2020 a Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități Scrisoarea de răspuns nr. 1210 din 28 mai 2021 către Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova de la Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Orhei Scrisoarea de răspuns nr.286 din 02.07.2021 către Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova de la Centrul de plasament temporar pentru copii cu dizabilități Orhei	

Comentarii	Analiza raportorului constată că la nivel de raion serviciilor sociale au continuat funcționarea. În cadrul interviurilor, autoritățile responsabile au menționat că: – serviciul de asistență personală este foarte solicitat, sunt multe cereri, dar din cauza insuficienței resurselor financiare nu pot fi angajați toți. Salariul de 0,5, pe care îl primesc la moment asistenții, nu este suficient nici pentru a procura produsele de bază. La momentul actual sunt angajați 130 de asistenți, toți pe o normă de 0,5 și 100 de cereri stau în rând. Pentru 2020, au fost planificate 71 unități pentru angajarea asistenților personali. După anul nou a fost solicitat 4 mln de lei de la MSMPS, dar s-a explicat că nu sunt resurse și vor fi acoperite financiar pentru 50 %. De aceea toți asistenții au fost angajați pe norma 0,5. Din sursele care sunt alocate se urmărește menținerea serviciilor existente; – angajații din alte servicii, au un salariu foarte mic (1200 de lei), ei nu vor să activeze cu așa salariu; – în serviciul „Locuință protejată” este un loc vacant; anul trecut s-a încercat încadrarea unui beneficiar în acest serviciu, dar el nu a reușit să se adapteze; – sunt femei, plasate în instituția din Hîncești, care trebuie dezinstituționalizate, dar nu e posibil din cauza că nu sunt dezvoltate servicii pentru femei cu dizabilități mintale; – există serviciul de plasament pentru adulți, dar nu sunt unități pentru acest serviciu și nici doritori să devină asistent familial din cauza salariului mic, persoanele nu pot fi motivate financiar. Fiind întrebate în ce măsură serviciile create la nivel local răspund nevoilor beneficiarilor și care sunt cele mai costisitoare servicii destinate persoanelor cu dizabilități, responsabilii au menționat că la nivel de raion, pentru persoanele cu dizabilități, beneficiari ai serviciilor de plasament pentru adulți, îngrijire la domiciliu și Locuință protejată, aplică o metodă de evaluare a gradului de satisfacție a beneficiarilor, și a angajaților, dar nici angajații, nici
--------------------------	---

	beneficiarii nu sunt mulțumiți 100 %. Serviciul Locuință protejată este un serviciu în care gradul de reintegrare socială a beneficiarilor este mai mare. Casă comunitară este cel mai costisitor și cel mai dificil serviciu, uneori personalul nu este pregătit psihologic să facă față solicitărilor. Atitudinea societății încă este una foarte ostilă față de persoanele cu dizabilități și față de serviciile dezvoltate în comunităților lor. Dar și comportamentul beneficiarilor în societate, uneori este foarte nepotrivit unor situații, având în vedere faptul că ei au locuit toată viața în instituție. Autoritățile au menționat că din cauza resurselor insuficiente nu se reușește dezvoltarea serviciilor noi, nici îmbunătățirea celor existente. Participanții la focus grup au spus că cel mai solicitat serviciu este asistent personal pentru copii și adulți, sunt foarte mulți solicitanți din familii și din afara familiei, dar din motiv că bugetul constrânge nu pot fi angajați toți. Asistentul personal este angajat pe jumătate de salariu și lucrează fără concediu, dar ei sunt mulțumiți și de asta deoarece din acest salariu măcar pot să mai procure produse igienice. Sunt persoane pensionari, care au nevoie de asistent personal, dar nu au grad de dizabilitate. Unul din asistenții sociali comunitari a vorbit despre necesitatea dezvoltării serviciului respiro pentru adulți, monitorizând 2 familii care beneficiază de asistent personal, spun că și asistenții personali au nevoie de un serviciu respiro, au și ei nevoie de a face anumite tratamente. De asemenea au fost menționate serviciile Casă comunitară și Locuință protejată.
Recomandări specifice	Se recomandă revizuirea formatului raportului în vederea prezentării datelor privind includerea și ieșire din servicii sociale.

Acțiunea 1.5. Elaborarea și aprobarea curriculumurilor de instruire, precum și organizarea cursurilor de instruire inițială și continuă pentru personalul din instituțiile rezidențiale și din cadrul serviciilor sociale comunitare, implicate în asistarea persoanelor cu dizabilități

Termen de realizare 2020

Responsabili: Agenția Națională Asistență Socială; Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea; organizații necomerciale în domeniu; donatori

Buget național: 334,3 lei

Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progreselor înregistrate
Număr de angajați din serviciile sociale comunitare care au beneficiat anual de instruire inițială și continuă; număr de angajați din instituțiile rezidențiale care au beneficiat anual de instruire inițială și continuă	Instruiri LP Orhei: – În data de 27 ianuarie 2020 ședința de supervizare profesională cu angajații Serviciului (AP, SÎD, CC, LP, CPT) cu tematica „Planificare anuală a Serviciului”; – În data de 7 mai 2020, managerul serviciului social LP a participat la ședința care s-a desfășurat online, care a avut ca scop pregătirea documentației pentru acreditare, la care au participat Marcela Dilion, specialist Keystone Moldova și Victoria Badicica, șef SPEED Orhei; – În data de 12 mai 2020, ședința online privind Planurile Individuale de Asistență ale beneficiarilor serviciului social cu reprezentanții de la Keystone Moldova, Costandaki Oksana și Tatiana Cataramă;	Acțiune parțial realizată

	– În data de 25 iunie 2020 la DGASPF Orhei s-a desfășurat Comisia multidisciplinară privind evaluarea plasamentului beneficiarilor în serviciul social Locuința protejată pentru anul 2019; – În dățile de 25 - 26 iunie 2020, managerii serviciilor sociale LP și CC au participat la sesiuni de instruire online privind aplicarea procedurilor interne în cadrul Serviciilor sociale Locuință protejată și Casa comunitară organizat de Keystone Moldova; – În data de 30 iulie 2020, ședință online de supervizare a serviciilor sociale la care a participat Teodor Vicol, reprezentat de la Consiliul național de acreditare a prestatorilor de servicii sociale; – În fiecare zi de luni, angajații Serviciului social Locuința protejată și Casa comunitară participă la ședințele organizate de către Keystone Moldova în cadrul proiectului „Digitalizarea serviciilor pentru persoane cu dizabilități pentru a asigura accesul la sănătate și servicii sociale ale persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale în perioada pandemică”, unde sunt discutate diferite aspecte importante pentru dezvoltarea serviciului. Conform programului de instruire a <i>Serviciul Asistență Socială Comunitară</i>, pe parcursul anului 2020, ASC au participat la 3 ședințe – grup mare, 10 ședințe de grup mic, nenumărate ședințe individuale prin intermediul Skype, Viber,	
--	--	--

	telefonic. Angajaților ASC le-a fost oferit suport informațional ce ține de: – <i>Etapele de întocmire a planului de activitate pentru anul 2020</i> – <i>Rolul ASC în procesul de identificare / referire / monitorizare a cazurilor de TFU și VF.</i> – <i>Etapele de completare a formularului TFU și violența în familie.</i> – <i>Mecanismul de referire a cazurilor de TFU, rolul EMD.</i> – <i>Întocmirea registrului de referire a cazurilor către servicii</i> – <i>Gestionarea eficientă a cazurilor aflate în lucru</i> – <i>Dezvoltarea serviciilor sociale la nivel local</i> – <i>Revizuirea BD conform nomenclatorului.</i> <i>Perfecționarea nivelului profesional al specialiștilor Serviciului protecția persoanelor în etate și cu dizabilități:</i> 05 – 06 martie 2020 șef SPEED a participat la seminarul de instruire în cadrul proiectului „Viață Sănătoasă”. Tematica seminarului: „Servicii integrate pentru prevenirea agravării și reducerea riscului social la persoanele diagnosticate cu hipertensiune arterială (HTA)”; 11 mai 2020 specialiștii Serviciului au participat la Cursul de instruire on-line privind organizarea serviciilor medico-sociale de îngrijiri la domiciliu și a îngrijirilor paliative în condițiile pandemiei cu Coronavirus de tip nou;	
--	---	--

	12 iunie 2020 ședința de supervizare cu specialiștii / șefii / managerii Serviciilor sociale cu tematica: „Procedura de protecție a datelor cu caracter personal. Procedura de examinare a petițiilor. Procedura de protecție a beneficiarilor împotriva abuzului și neglijării”; 30 iunie 2020 specialiștii / șefii / managerii Serviciilor sociale au participat la Webinarul „Orientarea către îngrijiri integrate în Moldova”; 20 – 21 noiembrie 2020 șef SPPED împreună cu șef SPFC au participat la programul de instruire pentru grupul de experți locali din raionul Orhei „Metode și tehnici de monitorizare și evaluare a serviciilor sociale destinate persoanelor cu dizabilități în baza metodologiei Organizației Mondiale a Sănătății (OMS)”; 23 noiembrie 2020 ședință online, Keystone Moldova „Valorile asistenței sociale. Promovarea calității vieții pentru persoanele cu dizabilități care se află în îngrijire / certificatul european de îngrijire”; 30 noiembrie 2020 ședință organizată de Keystone Moldova cu tematica „Metode de abilitare în recuperarea persoanelor cu dizabilități multiple”; 14 decembrie 2020 ședința pe platforma Microsoft Teams „Adaptarea continuă a serviciilor sociale în contextul	
--	--	--

	pandemiei. Implementarea măsurilor de prevenire și control al infecției Covid-19”; 28 decembrie 2020 „Responsabilități de îngrijire și suport în îngrijirea persoanelor cu dizabilități”, ședință online organizată de Keystone Moldova pe platforma Microsoft Teams. În perioada 01.2020 - 12.2020 s-au desfășurat următoarele comisii multidisciplinare pentru protecția drepturilor persoanelor în dificultate sau cu dizabilități cu vârsta de peste 18 ani din raionul Orhei : – Comisia multidisciplinară pentru protecția drepturilor persoanelor în dificultate sau cu dizabilități cu vârsta de peste 18 ani din raionul Orhei - Ordinea de zi nr. 9 din data de 07.02.2020; – Comisia multidisciplinară pentru protecția drepturilor persoanelor în dificultate sau cu dizabilități cu vârsta de peste 18 ani din raionul Orhei - Ordinea de zi nr. 10 din data de 12.05.2020; – Comisia multidisciplinară pentru protecția drepturilor persoanelor în dificultate sau cu dizabilități cu vârsta de peste 18 ani din raionul Orhei -Ordinea de zi nr. 11 din data de 25.06.2020; – Comisia multidisciplinară pentru protecția drepturilor persoanelor în dificultate sau cu dizabilități cu vârsta de peste 18 ani din raionul Orhei - Ordinea de zi nr. 12 din data de 25.08.2020;	
--	---	--

	– Comisia multidisciplinară pentru protecția drepturilor persoanelor în dificultate sau cu dizabilități cu vârsta de peste 18 ani din raionul Orhei- Ordinea de zi nr.14 din data de 16.10.2020; – Comisia multidisciplinară pentru protecția drepturilor persoanelor în dificultate sau cu dizabilități cu vârsta de peste 18 ani din raionul Orhei -Ordinea de zi nr.15 din data de 27.11.2020. <i>Instruiri Serviciu social Asistență Personală:</i> – 9 ședințe de supervizare a asistenților sociali comunitari cu scopul de informare/consultare asistenței sociale comunitari, și înlăturare a problemelor apărute în completarea dosarului AP, precum și informarea asistenților sociali pentru realizarea evaluărilor și referirilor de caz pentru potențialii beneficiari de serviciu; – 1 instruire inițială și 1 instruire continuă cu scopul dezvoltării competențelor profesionale a personalului serviciului Asistență Personală – unde au fost instruiți 25 asistenți personali; – participarea a 20 AP la instruirile continue cu tematica: „Organizarea măsurilor ce se impun întru prevenirea răspândirii infectării în masă a populației cu COVID 19”. <i>Instruiri Casa comunitară:</i>	
--	---	--

	– săptămânal, managerul serviciului participă la ședințe de lucru cu reprezentanții Keystone Moldova cu scopul îmbunătățirii prestării Serviciului; – în permanență șeful Serviciului a fost la curent cu Buletinul informativ al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, privind situația actuală în R. Moldova; – managerul CC a beneficiat de suport metodologic la ședințele desfășurate online din partea MSMPS în parteneriat cu suportul organizațiilor non guvernamentale; – 21.01.2020 managerul Serviciului a participat la ședința de supervizare profesională cu șefii Serviciului protecția persoanelor în etate și cu dizabilități; – 17.02-20.02.2020 managerul Serviciului a participat la seminar de formare inițială; – 23.03.2020 ședința online cu specialiștii DGASPF Orhei și reprezentanții Keystone privind pregătirea Serviciului pentru acreditare; – 02.04.2020 ședința privind revizuirea Planului Individual de Asistență la care a participat și medicul specialist Catarama Tatiana; – 07.04.2020 „Recomandări pentru prevenirea cazurilor de infecție cu Covid 19”, prezentare Power Point și recomandări OMS privind măsurile adiționale pentru persoane cu dizabilități în timpul epidemiei Covid19;	
--	--	--

	– 23.04.2020 ședința de informare privind cerințele sanitare în serviciile sociale Casa Comunitară și Locuința Protejată, prezenți asistent medical și manager serviciu; – 13.05.2020 vizită de monitorizare privind autorizarea sanitară în Casa Comunitară Mitoc efectuată de către specialistul DGASPF, Victoria Badicica, șeful secției supraveghere bolilor BNT, Constantin Vacarciuc, și inspectorul superior CSP Orhei, Ion Rotari; – 14.05.2020 vizita planificată de către Serviciul protecție civilă și situații excepționale cu scopul verificării coșului de fum și ventilare; – 21.05.2020 desfășurarea ședinței de monitorizare a Serviciului, pregătirea documentației pentru acreditarea Serviciului; – 11.06.2020 ședința de instruire privind aplicarea procedurilor interne în organizarea, funcționarea Serviciului social CC. Procedura privind protecția datelor cu caracter personal al beneficiarilor admiși în cadrul serviciului social; – 12.06.2020 desfășurarea ședințelor de supervizare individuală privind procedura de protecție a datelor cu caracter personal; procedura de examinare a petițiilor; procedura de protecție a beneficiarilor împotriva abuzului și neglijării; – 21.07.2020 managerul Serviciului a participat la ședința de supervizare profesională privind raportul	
--	---	--

	anual de evaluare a beneficiarului a Serviciului social Casa Comunitară Mitoc (Bococi Nicolaie); – 30.07.2020 ședința de monitorizare privind nivelul de pregătire pentru acreditarea a serviciilor sociale Casă Comunitară și Locuință protejată, participanți: managerii și supervizorii la 14 servicii sociale și invitat special Teodor Vicol, șeful Direcției de acreditare din cadrul Consiliului Național de Acreditare a Prestatorilor de Servicii Sociale; – 17.08.2020 ședința de supervizare individuală privind procedura de acreditare, specialist DGASPF, Victoria Badicica (fișa de autoevaluare, fișa de autoevaluare generală); – 17.09.2020 vizită – schimb de experiență cu coordonatorul Serviciului social Locuință Protejată, privind documentația pentru acreditare; – 30.10.2020 ședința de inițiere a proiectului implementat de Keystone Moldova „Digitalizarea serviciilor pentru persoane cu dizabilități pentru a asigura accesul la sănătate și servicii sociale ale persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale în perioada pandemică”. Ședința a avut loc online, prin intermediul Microsoft Teams, și au participat managerii a 18 servicii sociale Casa Comunitară și Locuință Protejată din 13 R. Moldova; – 09.11.2020 ședință online pe platforma Microsoft Teams, Keystone Moldova cu tematica „Suport și	
--	--	--

	monitorizare a calității serviciilor dezvoltate. Oportunitatea utilizării muncii la distanță pentru acordarea suportului persoanelor cu dizabilități din cadrul serviciilor sociale”; – 23.11.2020 ședința online, Keystone Moldova „Valorile asistenței sociale. Promovarea calității vieții pentru persoanele cu dizabilități care se află în îngrijire/ certificatul european de îngrijire”. Din răspunsul primit de la CPTCD Orhei, pe parcursul anului 2020, au fost organizate cursuri de instruire inițială și continuă. Instruirile au fost organizate în cadrul proiectelor implementate cu societatea civilă, finanțate de Uniunea Europeană și Fundația Soros Moldova. Numărul angajaților care au beneficiat de cursuri de instruire: – 36 de angajați ai serviciilor sociale – 144 angajați din CPTCD Orhei	
Surse de verificare	Scrisoarea de răspuns nr. 1210 din 28 mai 2021 către Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova de la Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Orhei; Scrisoarea de răspuns nr. 286 din 02.07.2021 către Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova de la Centrul de plasament temporar pentru copii cu dizabilități Orhei	
Comentarii	Participanții la focus grup au spus că ar dori instruiri în domeniul implementării Programelor naționale de incluziune a persoanelor cu dizabilități. Despre toate modificările din legislație,	

	angajații sunt informați de către specialistul din cadrul Direcției telefonice, prin email, sau la ședințe. În cadrul ședințelor de focus-grup, asistenții sociali și managerii serviciilor sociale au menționat că, pe parcursul anului 2020, din cauza pandemiei nu au beneficiat de instruiți, dar de obicei este un plan de instruiți anual, la care doritorii au posibilitatea să se înscrie. Totodată, anual, angajații completează un tabel despre ce instruiți au nevoie și îl prezintă direcției. Subiectele seminarelor de instruire sunt planificate din timp. Specialiștii din cadrul DGASPF Orhei au menționat că instruirile prevăzute conform Programului sunt insuficiente. Când se face planificarea bugetului, anual, pentru instruirea angajaților se cere 2 %, dar nu se acordă din cauza lipsei resurselor financiare. De obicei, instruirile se fac de sine stătător, fără finanțări suplimentare, sau datorită implicării organizațiilor necomerciale. Pentru prestarea serviciilor sociale de calitate este necesar ca angajații să fie instruiți.
--	---

Activitatea 1.6 Revederea anuală a unor prestații sociale adresate persoanelor cu dizabilități, conform prevederilor legislației în vigoare, care să contribuie la îmbunătățirea nivelului de trai

Termeni de realizare: 2020

Responsabili: Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Finanțelor; Casa Națională de Asigurări Sociale

Buget național 3 270,6

Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progreselor înregistrate
----------------------	----------------------	-------------------------------------

Ponderea persoanelor cu dizabilități beneficiare de prestații sociale din numărul total de persoane cu dizabilități; ponderea indexării sau suma	Pe parcursul anului specialiștii din cadrul Serviciului au conlucrat cu ANAS pentru a identifica și acorda ajutoarele financiare pentru următoarele categorii de beneficiari: – Persoanele care au obținut gradul de dizabilitate la conflictul militar din Afganistan, 15 persoane, care au beneficiat câte 1000 mii lei; – Persoanele care au obținut gradul de dizabilitate la conflictul militar din Transnistria, 11 persoane, care au beneficiat câte 1000 mii lei; – Persoanele care au obținut gradul de dizabilitate la lichidarea consecințelor avariei din Cernobîl, 60 persoane, care au beneficiat câte 1000 mii lei; – Veteranii de al Doilea Război mondial, 15 persoane care au beneficiat câte 10.000 lei; – Persoanele care au fost supuse represiunilor politice, 259 de persoane, care au beneficiat câte 1000 mii lei; – Pe parcursul anului prin Dispozițiile președintelui raionului au fost introduse în BD 523 de dosare pentru acordarea ajutorului material din Fondul de rezerve a CR; – S-au perfectat 3 dosare pentru transportarea la baștină a persoanelor decedate peste hotare; – 45 dosare (45 beneficiari) din care au beneficiat de suport monetar; – 27 (dosare) de beneficiari în mărime de sumă 151,600 lei.	Acțiune realizată
--	---	---------------------------------

	Ajutorul social continuă să fie unul din cele mai importante programe de reper pentru promovarea incluziunii sociale și de combatere a sărăciei, totodată fiind o măsură binevenită din punct de vedere al transparenței, finanțării și angajamentului guvernamental. Ajutorul social contribuie la creșterea veniturilor beneficiarilor cu un impact direct asupra reducerii sărăciei și, în special, a sărăciei extreme. Buget planificat: 9358,6 MDL Buget executat: 6446,7 MDL Deviere: -2911,9 MDL Ajutor social pentru anul 2020: 22198047 În cadrul secției de prestații sociale sunt angajate 4 persoane, inclusive cu șeful secției. În vederea implementării Legii nr. 133-XVI din 13 iunie 2008 privind ajutorul social și APRA, pe parcursul anului de raportare 2020, în Sistemul Informațional au fost introduse 6409 cereri. Anul 2019 - 6465 cereri, anul 2018 - 5522 cereri, anul 2017 - 5874 cereri. Angajații secției zi de zi explică modificările cu privire la modalitatea de a beneficia de ajutor social, atât asistenților sociali comunitari, cât și persoanelor care se adresează direct la Direcție. În acest context pe parcursul anului:	
--	---	--

	– au fost examinate 121 petiții (anul precedent - 188) cu problemele ce țin de prestația de ajutor social și/sau APRA; – eliberate 67 formulare, F - 2.04/I, (anul precedent - 87) evidența nominală persoanelor neangajate asigurate din contul statului; – eliberate 77 permisiuni în cazuri de deces al titularului (anul precedent - 68); – eliberate 7 certificate persoanelor ce nu beneficiază de nici un tip de prestație social (anul precedent - 8); – au fost audiați și consultați 170 cetățeni (anul precedent – 303); – expediate demersuri de restituire a banilor, din motivul declarării cu erori a datelor – 83 (anul precedent – 186); – stopări ale cererilor de ajutor social/APRA, în legătură cu schimbările parvenite în familie – 514 (anul precedent – 533). Pe parcursul anului au fost desfășurate vizite de control în 2 localități ale raionului Orhei: în com. Pohrebeni și în s. Bulăiești, în ambele localități controlul a fost efectuat în baza solicitării parvenită din partea APL. Respectiv au fost evaluate 14 cereri în s. Bulăiești și 20 în com. Pohrebeni ale beneficiarilor. Angajații secției au evaluat familii, beneficiarii de prestație ajutor social După verificări s-a demonstrat că beneficiarii în com. Pohrebeni au fraudat informațiile declarate în cererile de ajutor social și plățile au fost stopate la 9 cereri.	
--	--	--

	S-a recomandat ca APL, instituțiile din comunitate, societatea civilă să se implice mai activ în monitorizarea și orientarea pentru folosirea ajutorului social, să convingă și să-i motiveze mai eficient pe beneficiari în gestionarea resurselor suplimentare în favoarea copiilor din cadrul gospodăriilor. <i>Serviciu social de suport monetar adresat familiilor defavorizate</i> <i>Cuquantumul suportului monetar nu va depăși suma de 6000 lei. Suma totală 1888325 lei</i> Serviciul are misiunea de a susține familiile / persoanele defavorizate în contextul prevenirii / limitării / depășirii situațiilor de dificultate în vederea prevenirii marginalizării și excluziunii socio-economice. Activitatea Serviciului se realizează în conformitate cu prevederile Regulamentului-cadru și ale Deciziei Consiliului Raional. Suportul monetar se acordă printr-o singură plată sau printr-o plată lunară, pentru o perioadă determinată, dar nu mai mare de 6 luni. Au fost perfectate 12 dări de seamă pentru ANAS. <i>Ajutor pentru perioada rece a anului pentru 2020, TOTAL: 41199,397</i> <i>Serviciul compensația pentru servicii transport pentru persoanele cu dizabilități</i>	
--	---	--

	Conform raportului de activitate al DGASPF Orhei, de acest serviciu au beneficiat: - 778 de persoane cu dizabilități severe, cuantumul anual 552; - 2952 de persoane cu dizabilități accentuate, cuantumul anual 276; - 349 de copii cu dizabilități (pînă la 18 ani), cuantumul anual 552; - 755 persoane cu dizabilitate locomotorie, cuantumul anual 800.	
Surse de verificare	Scrisoarea de răspuns nr. 1210 din 28 mai 2021 către Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova de la Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Orhei Raportul anual de activitate al DGASPF Orhei pentru anul 2020	
Comentarii	Asistenții sociali comunitari, care au participat la focus grup au spus că permanent se actualizează datele pentru persoanele care au primit gradul de dizabilitate și informează despre prestații și serviciile sociale de care pot beneficia.	
Recomandări	Rapoartele DASPF includ date privind numărul persoanelor care sunt în liste de așteptare pentru alocații sociale, conform datelor din 2020 numărul constituie: 6409 cereri.	

Acțiunea 1.9 Asigurarea persoanelor cu dizabilități, inclusiv a copiilor cu dizabilități cu fotolii rulante și alte mijloace ajutătoare tehnice adaptate necesităților acestora

Responsabili: Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare; Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; organizații necomerciale în domeniu; donatori

Termeni: 2020

Buget local: 61,8 mii lei

Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progreselor înregistrate
Ponderea persoanelor cu dizabilități beneficiare de fotolii rulante adaptate din totalul persoanelor care necesită fotolii rulante; resurse financiare (mii lei) alocate anual pentru asigurarea persoanelor cu dizabilități cu fotolii rulante și alte mijloace ajutătoare tehnice	În total de fotolii rulante adaptate au beneficiat 93 persoane; 22 de copii; 71 de adulți (persoane cu dizabilități, persoane în vârstă). În perioada raportării: – 71 beneficiarii au primit scaune cu rotile; – 113 beneficiari au primit încălțăminte ortopedică; – 3 beneficiari au primit încălțăminte specială; – 3 beneficiar a primit bandaj (suport pentru coloana vertebrală); – 9 beneficiari au primit proteză PN; – 18 beneficiari au beneficiar de cârje; – 16 beneficiari au beneficiat de perechi sub coate; – 8 beneficiari au primit scaune de baie; – 29 cereri primare înaintate pentru încălțăminte ortopedică.	Acțiune realizată

Surse de verificare	Scrisoarea de răspuns nr. 1210 din 28 mai 2021 către Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova de la Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Orhei Raportul anual de activitate al DGASPF Orhei pentru anul 2020
----------------------------	---

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Raportul de evaluare privind nivelul de implementare la nivel local a Obiectivului 1. Îmbunătățirea accesului persoanelor cu dizabilități la măsuri de protecție socială în comunitate din Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022 demonstrează că la nivel de raion se întreprind mai multe acțiuni pentru asigurarea procesului de incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități:

- Autoritățile responsabile din cadrul DGASPF dețin o listă a persoanelor cu dizabilități și respectiv serviciile sociale care necesită a fi dezvoltate;
- Anual sunt prezentate solicitări către Consiliul raional, planificarea resurselor financiare pentru dezvoltarea serviciilor sociale necesare, dar din cauza insuficienței practic este dificil menținerea serviciilor existente deja;
- Datorită colaborării cu organizațiile societății civile (AO „Servicii Sociale Durabile” și ASCHF Peresecina), Centrul de plasament temporar pentru persoane cu dizabilități a reușit să dezvolte 5 servicii sociale de tip Casă comunitară pe parcursul anului 2020, unde au fost dezinstituționalizați 29 de beneficiari;
- Rapoartele prezentate conțin informația privind rezultatele de progres obținute;
- Raportul anual 2020 al DGASPF include parțial rezultatele privind implementarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022;
- Insuficiența resurselor financiare pentru asigurarea realizării acțiunilor planificate și obținerea indicatorilor prestabiliți;
- Pandemia Covid-19 a contribuit la amplificarea problemelor existente deja: lipsa resurselor financiare, salariile mici al angajaților din domeniul social;
- Implicarea politicului în realizarea Programului de incluziune socială.

Recomandări pentru autoritățile publice locale:

- Publicarea rapoartelor privind progresul în implementarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități, în conformitate cu indicatorii stabiliți și prezentarea datelor privind rezultatele atinse la nivel de raion;
- Publicarea planurilor, strategiilor de dezvoltare a serviciilor sociale la nivel de raion;
- Publicarea materialelor informative, știrilor privind activitățile, evenimentele din domeniul social pentru promovarea schimbării atitudinii opiniei publice față de persoanele cu dizabilități;
- Evaluarea costurilor pentru implementarea acțiunilor planificate și alocarea resurselor suficiente pentru aceste acțiuni;
- La nivel de raion este necesară identificarea și suplinirea resurselor financiare destinate dezvoltării serviciilor sociale la moment fiind insuficiente pentru toate persoanele cu dizabilități, atât pentru prevenirea instituționalizării, cât și pentru persoanele plasate în instituțiile rezidențiale;

- Identificarea resurselor și oportunităților de colaborare pentru creșterea competențelor resurselor umane implicate în procesul de prestare a serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități prin instruirii inițiale, continue.

Recomandări pentru autoritățile publice centrale de profil:

- Elaborarea unui cadru de colectare și sistematizare a datelor cu privire la indicatorii de rezultate anuale atinse de autorități, instituții și parteneri de implementare a Programului;
- Oferirea suportului, informarea autorităților publice locale cu privire la includerea datelor în cadrul de rezultate a Programului pentru rapoarte anuale.